

OCT 27 1919

PROSVEТА

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izjava: vsak dan razen ne
dolj in praznikov.

Issued daily except Sunday
and Holidays.

LETTO—YEAR XII. Cost. Net. Entered as second-class matter January 26, 1918, at the post-office

in Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sobota, 25. oktobra (Oct. 25) 1919.

Subscription \$4.00
Yearly.

Uredniški in upravniki pre-
stor: 2637 S. Lawndale av.

Office of publication:
2637 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4032.

Published and distributed under permit (No. 168) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Delavci in farmarji se združijo v veliko unijo.

Nova doba se bliža v gibanju ameriškega delavstva. Vesti s polja jeklarske stavke. Brutalnosti napram stavkarjem. Mati Jones v Garyju. Nove zivječe jeklarskih magnatov.

Washington, 24. okt. — Aroganca ameriških kapitalistov, ki so na industrijski konferenci navorili princip kolektivnega pogajanja z zastopniki organiziranih delavcev in odločili arbitražo jeklarske stavke, je zdramila tudi konservativne voditelje delavškega gibanja. Organizirano delavstvo je pričelo resno misiliti na "eno samo veliko unijo," organizirano delavstvo se namernava združiti s farmarji v močnem organizaciju na gospodarskem in političnem polju. Samuel Gompers, predsednik Ameriške delavske federacije, je obvestil danes branjeno konvencijo državne federacije v Illinoisu, da se v kratkem vrati konferenco, na kateri se bo raspravljalo o novih in večjih koalicij ameriškega organiziranega delavstva. Delegacije illinoiskih državnih federacij so na konvenciji v Peoriji sprejeli rezolucijo, v kateri pozivajo odbor A. F. of L., da naj podvzame korake za združitev vseh delavskih organizacij v eno veliko unijo. Na to rezolucijo je odgovoril Gompers slednje:

"Izvrševalni odbor Ameriške delavske zveze je v novem zvezdu skliljali, da želi, da bodo konferenco delavskih zastopnikov, ki bodo obravnavali sugestije, predložene v vaši rezoluciji."

V enem mesecu se snidejo v Chicago ali Washingtonu zastopniki Ameriške delavske zveze, štirih železničarskih bratovščin in Narodnega sveta farmarjev, ki se bodo povzetovali o mogičnih alijančnih delavcev in farmarjev v Združenih državah v svrhu, da izvajajojo zmajanje cen živilom in sestavijo generalni gospodarski in politični program, ki bo obsegal nacionalizacijo rudnikov in železnice, vladno operiranje velemesarske industrije in povračanje davkov na profit.

Brutalnosti deputijev; kompanije se zastonj trudijo izvabiti stavkarje na delo.

Struthers, O. (Izvirno poročilo) — Tukaj vlada v splošnem mir, le semintje se sliši kaj o kakšnem nemiru. Tako smo na pr. tudi slišali, da so stavkarji zavrnili nekega stavkokaza starega 69 let, ki je precej premožen in je hotel delati v koksovni. Seveda je bila mestna policija takoj na mestu in je aretirala okoli petnajst žetrajkarjev. Odgovorni jih je proti policijski postaji v Struthersu, O. Ko je policija dospela k stavkarji v mesto, so končali igrati žogo in izigršči je prisla ogromna ljudska množica, ki je obkolila stavkarje in se jim pridružila na potu na policijsko postajo. Med potjo so se stavkarji tako pomešali z gledale, ki so zapustili igrišče, da policiji niso vedeli, kdo je bil aretiran in kdo je gledal igro žoge, ko so dospeli na policijsko postajo. Ker so bili policajti v zadrugi, so odgnali na policijsko postajo kar tjevjančen štiri stavkarje. Seveda niso vedeli, če so bili poleg, ko so ustavili starega stavkokaza in posledica tega nihogega nespametnega dejanja je bila, da so bili vsi štirje oproščeni.

Stari stavkokaz je sklenil, da ostane doma, kajti sestanek stavkarji je bil zanj lekejš, da je boljše zanj, če ostane doma, kot da pomaga jeklarskim podjetnikom zlomiti stavko.

Po izbruhu stavke je bil tukajšnji šerif zelo zaposlen in je bil s svojimi deputiji vedno na cesti, kajtor je seveda tudi zdaj. Med stavkarji je krožila vest, da depu-

tiji pretepejo vsakega človeka, ki ga dobe ponodi zunaj mesta na cesti.

Navesti hočem tukaj doživljaj, ki sem ga sam doživel.

Bili smo na stavkovni strazi, da z mirno besedo pregovorimo vsakega tovarša, ki bi imel željo postati stavkokaz, da ostane zvest svojim tovaršem, mesto da služi jeklarskim podjetnikom, ki so njegovi in naši nasprotniki. Nenkral pride rojak in nas posvari, da prihaja šerif s svojo četo skozi Lowellville, da nas zajame. Ni minilo pet minut, že pridrve trije avtomobili, zasedeni z deputiji. Še preden so se ustavili, so napeli petelinje na svojih samokresih. Dvignili smo roke kvísko, na kar nas je obstopilo od 22 do 25 deputijev. Pretipali so naše žepje in iskali orožje, katerega pa niso našli pri nas, ker nismo bili oboroženi. Ko je šerif sposnal, da je bilo iskanje po orožju zastonj, je nam rekel, da naj ne čakanjo na stavkokaze na stranskih potih, ampak pri glavnem vhodu v jeklarno. Po tem podku nam je ukazal, naj gremo domov, deputiji se pa odcepili po svojih potih. Šerif je s svojimi posilstvami dobro napeljal vodo na milin privatnih podjetnikov. Pri glavnih vhodih stojte kompanijski najemniki in če bi se stavkar drznil tam nagovoriti stavkokazu, je v nevarnosti, da mu podjetniški najemniki razbijajo glavo.

Še tisto noč sta bila aretirana dva stavkarja, ker sta bila oborožena. Od tedaj ni bilo slišati, da so bili aretirani stavkarji, ker so pri njih našli orožje. Drugače pa seveda ravnajo s stavkokazi. Znana je, da je vsak stavkokaz oborožen kot razbojniki, vendar pa še nismo slišali, da so bili stavkokazi aretirani, ker so oboroženi.

V Struthersu imajo prav malo stavkokazev. Delajo le preddelavci, razni kompanijski prigrajanči in pisarniške moći. Slišali sem pa, da hodi v tovarno Sheet and Tube kompanije preeč stavkokazev, katerim prav pošteno natezajo ude, če prav listi poročajo, da imajo kinematografske predstave in plese.

Pred stavko so delavci delali v tej tovarni tudi čez osem ur, a za delo po osmih urah so prejeli čas in pol. Zdaj so pa stavkokazem pol časa odtrgali, tako da prejmejo svoje mezdje za toliko ur, kolikor delajo. Kadar loči stavkokaze, jim pripovedujejo, da jim bodo plačali po 60 centov na uro. Stavkokaz, ki sede na te limanice, se kmalu prepriča, da mu plačajo le 42c od ure. Za hranino in borno prenočitev jim odtrgajo po osmajst dolarjev na teden. Ali ni to nizka cena za stavkokaze? Gotovo bodo prihranili pa ter tehnik lepo tisočake! Tako brijejo jeklarski podjetniki norče celo iz stavkokazev, ki jim pomagajo razbiti stavko. Seveda so se tudi stavkokazi navlčili takih razmer in pobegnili so iz tovarne. Okoli dve sto stavkarjev je reklo, da se ne izplača stavkokazi za 42 centov na uro in zapustili so tovarno.

Kompanija je seveda poslala svoje agente po vseh naselbinah, da love s praznimi obljubami stavkokaze. Če bo kateri rojak sedel na limanice navrhujem agentom, bo živel v zgornji opisani razmeri in prokljinjal bo uro, ko je verjel sladkim agentovskim besedam.

Parkrat se je dogodilo, da so se pripeljali delavci z vlakom, ker so jih agenti načratali, da je stavka končana. Nebarči med stavko končana. Nadaljevanje na 3. str. 2. kol.

ENTENTA GROZI OGRSKI Z OKUPACIJO.

Pariz, 24. okt. — Sir George Clark, ki je kot zastopnik mirovne konference danes odpotoval v Budapešto, ima s seboj ultimatum, da bodo zavezniške čete zasedle Ogrsko, če so ne ustanevi trdnja vlada v Budapešti v dveh tednih. — Z Dunaja javlja, da je Anglija ponudila Ogrski pol milijarde posojila, če pridejo ogrske železnice pod angleško kontrolo.

Vprašanje Amerika-Niziranja inozemcev.

Nekoliko luči na senatno preiskavo stavke jeklarskih delavcev.

PREISKOVALCI SO NASTALI KOT TOŽNIKI.

Washington, 24. okt. — Senatni odsek za delo, ki je preiskoval jeklarsko stavko — preiskava se pravzaprav še vrši — je izdelal načrt za amerikaniziranje inozemskih delavcev. Po tem načrtu, ako bo sprejet, bo vlada prispevala trije milijon dolarjev za angleške šole in druga sredstva, ki imajo spremeniti inozemce v Američane.

Pittsburgh, Pa. — Sepatni "preiskovalci, ki so obiskali pittsburgho jeklarsko okrožje, se niso tolko zanimali za dejanske delovne razmere, kakor pa za dejstvo, da je med inozemskimi delavci še dosti takih, ki ne razumejo angleškega jezika. Izpovedi priči o brutalitetu srednjevješke razmere v slovenskih družbi, razbliza konference. Ta pest privatnih podjetnikov se ne opere tega madeža, pa naj enkrat stvar, kakor hoče. Dejstva govore in ta se ne morejo utajiti.

Javnostna skupina se je takoj skela in izvolila odbor, da določi program za zboljšanje delavskih razmer in spoznanja razmer v industriji.

Predsednik tajnik Tumulty je izrekel javnostni skupini predsedničko pismo, v katerem priporoča, da se delo nadaljuje.

Vrčile so se tudi konference med posameznimi zastopniki javnosti skupine in delavskih skupin. Delavci so baje zadovoljni z delom teh konferenč.

Gompers je odpotoval v Baltimore. Md. na konvencijo tekstilnih delavcev, kjer so ga navdušili in sprejeli. Konvencija mu je predvidela burno ovacijo in odobrila njegovo stališče, ki ga je zavzel na industrijski konferenci.

Gompers je v svoji adresi na konferenco povedal, da je prejel informacije, da so advokatje v podjetniški skupini glasovali proti kolektivnemu pogajanju. Povedal je, da je bilo predsedničko pismo izvrstno. Po prečitanju tega pisma se je delavška skupina umaknila, da izdela novo rezolucijo. Napravila je koncesije in je bila prepričana, da bo rezolucija sprejeta, kar je bila to predsednička želja. Podjetniška skupina, pravzaprav post advokatov v njej, je glasovala proti njej in tako se je konferenca razbila.

Med pričami je bil tudi hrvaški strajkar, ki je imel v gumbnici znak petega posojila svobode. Senator Stirling je vprašal potom tolmača, da naj strajkar razloži, kaj pomeni posojilo svobode. "Da znamago v vojni," je odgovoril hrvaški delavec. — "Zakaj se je vršila vojna?" je nadaljeval se. Strajkar in tolmač sta izmenjala nekaj hrvaških besed načar, ki je dejal tolmač: "On pravi, da bi bil hvaležen tistem, ki mu pove, zakaj je bila vojna."

Senator Kenyon je izpravil strajkarje, zakaj ne gredo v šolo, da bi se naučili angleščine. Priča je odgovorila, da dela v tovarnah eden teden deset ur podnevu in drugi teden štirinajst ur ponoči in valed tega je vsako obiskovanje šole nemogoče. Ampak inkvizitorji se vsekakor niso zadovoljili s tem pojasnilom, kajti ne prenehoma so ponavljali, da je "občlanovanje vredno", kako, malo je Američanov med jeklarskimi delavci.

Med pričami je bil tudi hrvaški strajkar, ki je imel v gumbnici znak petega posojila svobode. Senator Stirling je vprašal potom tolmača, da naj strajkar razloži, kaj pomeni posojilo svobode. "Da znamago v vojni," je odgovoril hrvaški delavec. — "Zakaj se je vršila vojna?" je nadaljeval se. Strajkar in tolmač sta izmenjala nekaj hrvaških besed načar, ki je dejal tolmač: "On pravi, da bi bil hvaležen tistem, ki mu pove, zakaj je bila vojna."

Senator Kenyon je se zapletel v vročo debato s stavkarjem J. G. Brownom, bivšim vojakom, ki je izjavil: "Kot potomec revolucionarnih očetov, ki so se borili za svobodo Amerike, bi mi ne smeli pustiti, da še eksistira takšne transke razmere." — Senatorju niso bili te besede po volji in vprašal je, če ni res, da američki delavci delajo, medtem ko stavkoje le tujezemci, torej so le tujezemci nezadovoljni z američkimi razmerami. "To ni res," je odgovoril Brown in pojasnil, da niso vsi inozemci nezdržljivi, pač pa je med njimi lepo število naturaliziranih državljanov. Daleje je dejal, da Američka delavska federacija skrbti, da postanejo tujezemski delavci državljanji čimprej mogoče iz razloga, da bodo kot volilci pomagali iztrebiti kurupijo iz javnih uradov.

Senator Stirling je takoj zrasel. "Ali se naj Američani zanima, da so inozemci, da reformirajo naše institucije?" je vprašal.

"Druge poti ni, kajti domočini, ki so izvoljeni v urade, gažijo za-

KONEC INDUSTRIJALNE KONFERENCE JE BLIZO.

PODGETNIŠKA SKUPINA JE TUDI ZAPUSTILA KONFERENCO.

Predsednik priporoča javnostni skupini naj nadaljuje z delom.

Washington, 24. okt. — Odbor javnostne skupine je danes pripravljal za dogajanje, da pokopavajo s mrtlico vred tudi na pol žive bolnike. Dežela je brez bolnišnic in zdravniške pomoči. Iz Lvova poročajo, da je nemogoče popisati grozni položaj ljudstva.

LEGAR RAZSAJA V VZHODNI GALICIJI.

Varsava, 24. okt. — Strašna nesreča je zadeila vzhodno Galicijo.

Legar kosi ljudi na debelo. Vsak dan zbole do 5000 oseb in število mrtvic je ogromno. V splošni zmesnjavaju se dogaja, da pokopavajo s mrtlico vred tudi na pol žive bolnike. Dežela je brez bolnišnic in zdravniške pomoči. Iz Lvova poročajo, da je nemogoče popisati grozni položaj ljudstva.

VOJNI MATERIJAL ANGLIJE POPAVLJA RUSKE FRONTE.

Judeničeve čete čakajo na pomod predno morejo "vzeti" Petrograd.

NOVA MIROVNA PONUDA SOVJETSKIH RUSIJ!

London, 24. okt. — Iz Moskve poročajo brezljivo, da so boljševiški čete reokupirale Pavlovsk, 17 milij južno od Petrograda. Na predavanje sovjetskih čet se nadaljuje. Na sibirski fronti so sovjetske čete reokupirale Tobolsk in pogale Kolčakovovo armado v ponovni beg.

Kodon, 24. okt. — Brzojavka iz Revalske glasi, da so rdeče armade pred Petrogradom prilegle proti Judeniču v svrhu, da ga počnejo z batitskega obrežja. Druga vest pravi, da voda za Denikinovim hrbtom v jugu Rusije pravi kaos, ki ovira Denikinovo kampanjo proti boljševikom. Ropi in masakri so na dnevem rednu.

Vladivostok 17. okt. — General Knox, načelnik britiske vojaške misije v Sibiriji, je izjavil sledenje: "Velika Britanija je založila Kolčakovo in Denikinovo zlago v sibirske strelive. Poslala jim je stotisoč pušk, milijone strelnih nabojov, stotine velikih topov. Ilisse strojne in več stotisoč uniform in druge vojaške opreme. Vsi naboji, ki jih izstrelje, so bile v vojni z zavezniški. Zborovale podpirajo načrt, da najbrž bo sprejet.

V četrtek so zastopniki francoske misije izjavili, da bodo iskali v imenu Francije posojilo od ameriških bankirjev v znesku 600 do 700 milijonov dolarjev. Italijani hi radi dobili 500 milijonov in Bolgariji se bodo zadovoljili z sto milijoni. Američki bankirji bodo zahtevali najmanj pet odstotkov obresti. Predstavnik tajnik Tumulty je izrekel javnostni skupini predsedničko pismo, ki se najomejuje le na zavezniške države in izklučuje na vse države, ki so bile v vojni z zavezniški. Zborovale podpirajo načrt, da najbrž bo sprejet.

V četrtek so zastopniki francoske misije izjavili, da bodo iskali v imenu Francije posojilo od ameriških bankirjev v znesku 600 do 700 milijonov dolarjev. Italijani hi radi dobili 500 milijonov in Bolgariji se bodo zadovoljili z sto

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrščajo.

Naročnina: Zadnjene države (iven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri meseca; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri meseca, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2087 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepjanju n. pr. (Septembra 20-19) poleg valjega imena in naslova pomeni, da vam je z tem dnevnim potekom naročnina. Posredite jo pravzapravno, da se vam ne ustavi list.

PONESREČENA DIPLOMATIČNA POTEZA.

Brzojav je sporočil, da je višji svet v Parizu predlagal blokado Rusije, katere se naj udeleži tudi Nemčija. Ta predlog je bil marsikom iz različnih razlogov zagoneten, če ni zasedoval vseh evropskih dogodkov.

Rusija je blokirana, odkar je v nji izbruhnila revolucija in je bil vržen carjev režim. Gospodarska blokada Rusije je postala še bolj tesna, odkar je prišla na krmilo boljševiška struja. Skozi štirinajst dni že poročajo brzjavke o Denikinovih zmagah, o padcu Petrogradu in o umikanju boljševiških čet na vseh frontah. Parkrat je poročal brzjav, da imajo Lenina zaprtega v Moskvi. Neka brzjavka je napovedala, da pride zanesljivo konec za boljševiško vlado dne 9. novembra t. l. Če stvari tako stope, zakaj priporočajo blokado Rusije in vabijo Nemčijo, da se udeleži te blokade, je vprašal marsikateri čitatelj sebe po prečitanju teh brzjavk.

Ko si je zastavil tole vprašanje, je pričel misliti in delati zaključke. Prvi odgovor, ki ga je dobil na svoje vprašanje, je bil, da je nadaljnja blokada nepotrebna, če so brzjavke resnične, ki pripovedujejo o padcu boljševikov, kajti tistega ki je tehen, ni treba blokirati, torej mora priporočilo o blokiraju Rusije imeti drug namen. Kakšen je ta namen?

Boljševikom najbrž še ne prede tako huda, kot govorje brzjavke. Nevarnost je tukaj, da prične Nemčija tržiti s sovjetsko vlado, kajti trgovina za Nemčijo v druge kraje nima izgleda na uspehe, torej se bo Nemčija ohrnila v Rusiju, da dobi ruski trg pod svojo kontrolo. Da se to ne zgodi, je treba pridobiti Nemčijo za blokado proti Rusiji.

Nekateri diplomatje zdaj govore, da je bilo priporočilo blokade proti Rusiji, katere se naj udeleži tudi Nemčija, velika diplomatska napaka, ker je Nemčijo opozorila, da ima prliko tržiti s sovjetsko vlado.

Seveda ameriški zastopniki niso sodelovali pri tej diplomatski potezi, ker Amerika stoji na stališču, da je gospodarska blokada dopustna le v vojnem času. Ameriške ladje niso odplove v Baltiško morje, da preiskujejo tam ladje, ki plovejo v boljševiške pristane. Amerika torej niso sodelovala pri noti, ki je bila poslana v Berlin, da naj se Nemčija pridruži blokadi proti Rusiji. Amerika je, kar se tiče te note, neutralna, ker ne more sodelovati pri stvari, kateri se ni pridružila. Blokadna aféra je torej prepričena edino francoskemu ministrstvu za zunanje zadeve, ki ima baje precejšen vpliv na višji svet v Parizu. Ameriki celo nista znana uvod in zaključek besedila v noti.

Kaj je torej ta nota povzročila? Vlad Nemčije je dala orožje, ki ga lahko vsak čas izroči sovjetski vlad, da pove ruskemu ljudstvu, kaj želi višji svet v Parizu Rusiji.

Pa tudi z drugega vidika je bila ta nota ponesrečena diplomatska poteza. Tako kot danes stope stvari, je blokada Rusije neizvedljiva in skoraj nemogoča. Mogoče je Rusijo blokirati na morju, na suhem pa stvar ni tako izvedljiva, kot jo mogoče slikata Denikin in Kolčak. Fronete, ki se raztezajo na tako razdaljo, se ne drže s pestje nediscipliniranih kozakov, da ne bi bilo mogoče izvajati in uvažati blaga. Treba je le pogledati na zemljevid in prepičamo se, da zija med Denikinovo in Kolčakovo armado široka vrzel, skozi katere lahko prihajajo in odhajajo velike karavane obložene z raznovrstnim blagom.

Znamenje na steni! — Nadomestne volitve govore, kako koalicija na Angleškem izgublja tla pod nogami. Pri splošnih volitvah v letu 1918 je prejela koalicija 88,485 glasov, delavska stranka pa 48,484 glasov. Pri nadomestnih volitvah v letu 1919 je pa koalicija, to je sedanja vlada, prejela 59,994, delavska stranka pa 70,794 glasov.

Te številke govore jasno kot belli dan, če se razpusti sedanjši parlament in se razpišejo nove volitve, da bo sedanja koalicija doživel strahovit poraz na volišču. Ta spremembu je nastala le pri izvolitvi osmih poslanec, za katere so se vršile nadomestne volitve.

Navzlic temu! — Neki letalec je zajtrkoval v New Yorku, večerjal je pa v Chicago. Nekateri političarji in državniki pa še vedno misijo, da živimo v dobi, ko so se ljudje še vozili s poštним vozom, kadar so se podali in daljšo pot.

DOPISI.

Monroe, Ark. — Danes sem dobil v roke 7-stev A. S. in čital sem, da se "kištarji" baba, da so zaboji dospeli srečno v stari kraj. Ta teden sem pa prejet od svoje sestre, tudi pismo, v katerem mi náščanja, da že čaka pet mesecov na zabojo, ki sem ga ji posiljal, pa še ni prejela. Moj prijatelj, ki je takrat odpisal zabojo kot jaz, je prejel tudi pismo in seveda obvestilo, da je bila v zaboju le polovica blaga, ki ga je posiljal. Moja sestra je jasno povedala v pismu, da nimam upanja, da redaj prejme zabojo, ki sem ga ji posiljal. V pismu mojega prijatelja je pa stalo s črnom na belem, da je bila slama v nekaterih zakojih.

Cenjeni "kištarji"! Ali to pomeni, da so zaboji dospeli srečno v stari kraj, če ljudje ne prejmejo zabojev, ali če je iz njih ukrazena polovica blaga, ali če je mestno blaga slama v njih?

Zdaj se kištarji pripravljajo za novo kampanjo in ker se državne, so podarili tudi vozino pri futnu na sedemnajst centov. Najbrž so pri prvi posiljatvi že premašili "zasižili", da se peljejo čez veliko lužo v prvem razredu, pa poskušili z vozino.

Rojake je menda spometonala prva "kištarška" akcija in upam, da ne bodo drugič sedli "kištarjem" na limanec. Moja sestra povedala v pismu, da naj je ne pošiljam nobenega zaboja z blagom, dokler se razmere ne zboljšajo tako, da bodo posiljatve iz Amerike garantirane, da dostopavamo na adreso, na katero so bile poslane. Katerega pa svarilne besede ne bodo spomenovale, temu pa ni pomagati.

In ker se ne bojim podpisati kar poročam javnosti, je tu moj naslov:

Andrej Kavčič, P. O. Monroe, Ark.

Markovec pri Starem trgu na Notranjskem, 20. sept. 1919.

Cenjeni urednik Povestev! Prvič, natisnite teh par vratite v vsem cenjenem listu, katerega redno prejemam sem v staro domovino. Ker mi še ni znano, kdo mi je naročil Povestev, se vraceno lepo zahvaljujem dotičnemu rojaku, ki mi je zelo ustregel. Jako me veseli, ko čtam v Povestev, kako se Slovenci v Ameriki zanjo za našo politično bodočnost in nam pomagajo v boju za resnično demokracijo in svobodo. Le tako naprej, rojaki v Ameriki! Mi smo vam zelo hvalejni. Mogoče se čudite, ali resnic je, da sem še iz Povestev spoznal, kako stope tukajšnje razmere.

Zelo mi je bil dolg čas po "Prestarev" in prejšnjem "Glasu S. N. P. J.", ki sta bila moja dva najbolj priljubljena lista v Ameriki. Odkar sem se pa vrnil v stari kraj, nisem štiri leta dobil poštenega časopisa v roke. Iz tukajšnjih krokskih listov se ni dalo nič izvedeti. Srča, da imamo tukaj dnevnik "Naprek", ki se prinese kakšen posten članek. To me vzpostavlja, da se zavedam, da sem še med ljudmi.

Delavske razmere so še vedno zelo slabe tukaj. Draginja čim dalej bolj narašča, posebno se draži oblike in čevlj. Rojaki, ki nimajo posebnega opravka doma, se kesajo, da so šli iz Amerike domov.

Torej pozor rojaki v Ameriki! Mi smo vam zelo hvalejni. Mogoče se čudite, ali resnic je, da sem še iz Povestev spoznal, kako stope tukajšnje razmere.

Ker je tukajšnji kolodvor Razek še vedno zaseden po Italijanih, se poslužujemo postaje v Velikih Laščah. Italijan je vedno bolj nervozan. Naša Laška Dolina je oddaljena le poldrugo ura od demarkacijske črte in pred par tedni je prišlo okrog širide set oboroženih Italijanov pred gradiščem Snežnik in zahtevali so kriječe od grada. Dobili so odgovor, da kliječe imajo Srb in da lahko telefonirajo po nje Italijan, da se nato mirno odkurnili nazaj v gozd, po gozdu pa vedno strejajo, tako da se mi zdi, da niti eden pašček ne odnesne življenja. V gradu Snežniku je zdaj nastanjeno vladino ravnateljstvo. Prejšnji gradiščni uradniki so vse izgnani iz Jugoslavije, kar je bilo Nemcev. Vlada je zdaj gospodarče zgozd, kar je še ostalo. Italijan je zasedel veliko kmetiških lažov in gozda; prizadete so Dame, Podcerkev itd.

Dne 27. septembra je letel italijanski eroplans čez našo Dolino in letalec je metal dolj letalec, ki so padali blizu črte. Letali so bili namenjeni Italijanskim vojakom, toda burja je enega zane-

sla na naše polje. Ko ga pobrem sem videl podpis: Gabriele d' Annunzio. Tukaj vam ga pošlu tjam v pismu, da vidite, kakšne burke zbijajo Italijani med seboj.

Pozdrav rojatom v Buxtonu Iowa, in okolici. — Janez Krašovec, Markovec. Stari trg pri Lazu, Velike Lašče, Jugoslavija.

(Opomba - uređ.: D'Annunzijev letak, ki nam ga je posiljal do pisanik, je poln fraz v italijanščini, kakršne je že navajen izstrešati pesniški komediant. Datiran je 22. septembra na Reki.)

Los Angeles, Cal. — V raznih slovenskih in angleških listih čital sem poročila o delavskem gibanju in o stavkah, ki so danes na dnevnem redu. Ne bi omemjal tega, če bi se poročila ujemala, ali nekdo vzamem v roke kapitalistični list, potem pa delavskič, vidim, da se vesti razlikujejo kot noben in dan. Kapitalistični listi venomer pišejo, da je delavec (stavkovan) več kot dovolj in da tovarne obrutujejo s polno paro; kijub temu pa imajo baš li listi vse polno oginsov, da se namreč potrebuje "veliko delavcev" in oglasi o tem, da se posiljajo vse najbolje onim, ki se zgledajo za delo. Delavške poslovne akcijske imajo vse stene nabite s plakati, na katerih so ponudili za raznas stavkovačka dela. Toda poslovovanja vreden je vsakdo, ki se ujame na limanec. Seveda jih je mnogo, ki gredo v mrežo. Zato bi moral vsakdo, ki išče delo, skrbno se prepričati, da je stavka ali ne, predno sprejme ponudbo za delo.

Tudi tukaj v Los Angelesu nismo brez štrajkov. V ladjedelnicah (shipyards) stavkajo delaveci že pet mesecov, toda družbe imajo toliko stavkovačov, da lahko nadaljujejo z delom. Stavkovači so dogradili eno trgovsko ladjo in pred nekaj tedni je bila spuščena v pristanišče, kjer je imela biti naložena. Pristaniščni delaveci, ki so v uniji, so tako zastavili in fizičnili, da ne morejo imeti posla s skebsko ladjo. Prav so imeli!

Tudi tukaj v Los Angelesu nismo brez štrajkov. V ladjedelnicah (shipyards) stavkajo delaveci že pet mesecov, toda družbe imajo toliko stavkovačov, da lahko nadaljujejo z delom. Stavkovači so dogradili eno trgovsko ladjo in pred nekaj tedni je bila spuščena v pristanišče, kjer je imela biti naložena. Pristaniščni delaveci, ki so v uniji, so tako zastavili in fizičnili, da ne morejo imeti posla s skebsko ladjo. Prav so imeli!

Dalje stavkajo tukaj sprevodniki in motorniki poulične železnice Los Angeles Street Ry Co. in Pacific Electric Co. Stavka ne kaže doosti uspeha. Prve dni je kezalo, da morda mesto prevzamejo ceste tire, toda družba (Los Angeles Railway Co.) zahteva 40 milijonov dolarjev, mesto pa zdaj ne more dati te vso, ker imi preveč drugih stroškov. Župan je skočil spraviti v promet čim več "autobusov", da s tem pomaga stavkarjem, ali poskus se je izjavil, ker ima družba toliko stavkovačov, da kar vožijo skoraj normalno. Pri Pacific Electric Ry kompaniji so pa pred nekaj dnevi razglasili konec stavke in da poslej preneha nagrada poleg plača za tiste stavkovače, ki so bili pred štrajkom v službi družbe. Zdi se mi, da je pri tem nekaj zvijače, kajti železnica še ne obratuje normalno. Najbrž hočejo s tem oplašiti stavkarje, da opustijo boj.

Za od nekdaj sem slišal, da je Los Angeles najbolj skebsko mesto v Ameriki, zdaj pa vidim na lastne oči, da je res. Na poulični železnici so belopoktni skebi, pri drugih podjetjih imajo pa Mehikance, Italijane in druge vrste takšnih ljudi, ki rajši delajo za pet centov na dan, kakor da bi pomagali drugim delavecem do napredka. Kolikor mi je znano, je v tem mestu komaž 20% delavcev organiziranih podjetij so tako nesramni, da ne plačajo več kot \$16 do \$18 na teden. Stanovanje in hrana te stane \$14 — z ostalimi par dolarji pa živi, kakor moreš. Ali kaj se brigajo Mehikanci, ki delajo še za slabše plače!

Ze od nekdaj sem slišal, da je Los Angeles najbolj skebsko mesto v Ameriki, zdaj pa vidim na lastne oči, da je res. Na poulični železnici so belopoktni skebi, pri drugih podjetjih imajo pa Mehikance, Italijane in druge vrste takšnih ljudi, ki rajši delajo za pet centov na dan, kakor da bi pomagali drugim delavecem do napredka. Kolikor mi je znano, je v tem mestu komaž 20% delavcev organiziranih podjetij so tako nesramni, da ne plačajo več kot \$16 do \$18 na teden. Stanovanje in hrana te stane \$14 — z ostalimi par dolarji pa živi, kakor moreš. Ali kaj se brigajo Mehikanci, ki delajo še za slabše plače!

To vam naj bo za vrgied, dragi rojaki, koliko so vredne delavške organizacije. Ako bi bili delavci po vsej Ameriki tako slabo organizirani, kot so tukaj, bi se jim ne godilo nič bolje. Proklet naj bo skeb, ki trga griljaj in ustvari vsej lastnih otrok, medtem pa se drugi trpe zaradi njega! Tak človek ni vreden, da soinec nanj je in da ga zemlja nosi. — John P. Bertrand.

TOVORNICA UREDNIŠTVA.

Butta, Mont. — Kdo posiljal srečko po pošti, izvrši kaznivo dejanje. Ako ne verjamete nam, se lahko prepričate na pošti. — Pozdrav!

PONESREČENA POTEZA VELBIZNIEA V SEVERNI DAKOTI.

Fargo, N. D. — Pred dobrim tedenom so velbizični interesni razposlali vest v svet, da je škandinavsko-ameriška banka (Banka) v državni napravi, ampak je le v majemu države. Op. uređ.: D'Annunzijev letak, ki nam ga je posiljal do pisanik, je poln fraz v italijanščini, kakršne je že navajen izstrešati pesniški komediant. Datiran je 22. septembra na Reki.)

Los Angeles, Cal. — V raznih slovenskih in angleških listih čital sem poročila o delavskem gibanju in o stavkah, ki so danes na dnevnem redu. Ne bi omemjal tega, če bi se poročila ujemala, ali nekdo vzamem v roke kapitalistični list, potem pa delavskič, vidim, da se vesti razlikujejo kot noben in dan. Kapitalistični listi venomer pišejo, da je delavec (stavkovan) več kot dovolj in da tovarne obrutujejo s polno paro;

Kaj se je pravzaprav zgodilo? William Langer, državni pravnik, je v tem času načelniček v državni pravnični skupini, ki vodijo ladje iz Luke v Lake in ki počasno leže v plitvem vodovodu. Zbirnica je pa zavrgla dodatek s 185 glasovi proti 113. Delavski poslanci so potegnili z unionisti (konservativi) in porazili vlado. Ko je bil načelniček rezultat glasovanja, je opozicija hrapno demonstrirala.

Po končanem glasovanju je izjavil Bonar Law, zastopnik vlade v nižji zbirnici, da je vlad v kraticem položaju in da se naj z

Konvencija J. R. Z. v Clevelandu.

ZAPISNIK III. ZEBOA J. R. Z. v CLEVELANDU, O.
(Nadaljevanje.)

Vsi želimo, da bi se to čim prej zgodilo. Toda važnije od vprašanja, kdaj, je to, da se cilj sploh doseže. Kdor se zaveda pravičnosti svoje stvari, se ne sme prepričati zaradi čovnega neuspeha. Sam vsegamogočni Bog ni ustvaril sveta v nem samem dnevu. Ce ne bo Jugoslavija jutri tukaj, kakršno želimo, prepričani, da bi bila taka za naš narod najboljša, pridejo se drugi dnevi. Cilj izgubi, kdor izgubi pogum. V naših vrstah pa ne sme biti malodruštvenost ne pesjanja, in ce ostanemo trdn in dosledni na svoji poti, mora priti dan naše zmage, dan, ko bo Jugoslavija svoboden dom svobodnega naroda, korakajočega z jasnim celom in močnim srcem najvišjim idealom človeštva naprej.

Predsednik zaključuje sejo ob eni popoldne.

IV. SEJA.

30. septembra 1919 popoldne.

Predseduje sestra Udovič — zapisnikar br. Zalaznik.

Sestra Udovič otvorj sejo ob 2h popoldne. Br. Bogataj pojasni glede fotografij, ki bi računal po \$1.50 in treba je da se v naprej pobere načelo in denar za toliko slik, kolikor jih še delegati.

Br. Kristan stavlja predlog v smislu pojasnila br. Bogataja, da bo zadnjih uredil vse potrebno, da so fotografirala konvencijo. Sprejet.

Br. Čainkar, tajnik konvencije prečita pismene in brzjavne pozdrave na konvencijo in sicer:

Pismo soc. klub St. 27 Cleveland, Ohio:

Cleveland, O., sept. 28. '19.

Članstvo slovenskega socialističnega kluba in 27. J. S. Z. najprije pozdravlja cjenjeno konvencijo J. R. Z. in je uverjeno da se nam dragi zborovaleci zavedajo svoje resne naloge pri sodelovanju poti v boljšo bodočnost.

Najskrnejše tudi želimo to, da ko odpotujete na svoje domove da odnesete z seboj iz tukajšnje naselbine najprijetnejši spomin z zavestjo, da se izvršili najboljši mogoč načrt za delo, ki so se ga zavzeli izvrševati.

Cilj nas vseh bodi nemorne delovanje, in ke eno delo poteka, pospomemo se drugega, niti vas ne more utruditi.

ANDREJ BOGATAJ, tajnik.

Pismo lok. organizacija J. R. Z. Cleveland, O., Slavni III. Konvencija J. R. Z.!

Članice organizacije St. 8. J. R. Z. v Clevelandu, Vas, cjenjeni delegati in delegatne iskreno podpravljajo ter želijo in pričakujejo od Vas da napravite kar najboljši korak, ki vodi že po začrtani poti v pravo svobodo.

Cuti hvalnečnosti, nas vseh tu v Ameriki in naših v verigah se bojujočih bratov in sester, Vas boste enkrat pa se iskrene pozdravljali.

Zivel naš voditelj in sobrat Ethbin Kristan, Tvoje misli in dejanja so velika, zato bojudimo se skupno do konca in zmage! Zivel!!!

Članice J. R. Z., St. 8.

Cleveland, Ohio.

Brzjav Org. St. 1. Chicago, Ill.

Jugoslov. Republican Convention,

Mote Hall, Cleveland, Ohio.

Org. J. R. Z. St. 1. pozdravlja delegate in delegatne in upa, da boste postavili take principe, da jih ne bo samo Jugoslovensko ljudstvo prespoljalo, ampak celo svet.

J. Steblaj, pred., Wm. Laurich, zastopnik.

Brzjav Dubuque, Ia., Karl Poglodic:

Yugo Slav Republic Alliance Convention:

0418 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Bodite iskreno pozdravljeni zvesti sinovi Jugoslavie! Ljubezen do naroda naj ne pozna nobenih meja. Iz ljubezni do naroda smo pripravljeni trtovati vse delo, trud, žrtve in življenje, naprej za svobodno in demokratično Jugoslavijo!

Narodni pozdrav, slovenski dijak

KARL H. POGLODICH, Dubuque College.

Brzjav Waukegan in North Chicago, Ill.:

Joseph Birk: 6006 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Delegacija konvencije J. R. Z., dol kralj: Živila Jugoslovenska republika! Ne pripomazano nobene valjene vlad! Neuspogljivo stojimo na braniku človeških pravic našega naroda.

Jugoslovani iz Waukegan in North Chicago, Ill.

Pismo J. S. K. J. Pishler, Ely, Minn.:

September, 27th 1919.

Cleveland, Ohio.

Cjenjeni mi prijatelj:

Tvoje cjenjeno pismo iz Chicago sem prejel. Upam, da si srečno do spel v Cleveland ter da se je celo manifestacija dobro obnesla.

Konferenca se gotovo zaveda svojih nalog, zato je meni nepotreben dajati kakve navete. Vendar pa, ker ravno zastopan J. S. K. J., sme zbornico zagurati da je večina našega članstva na strani Republičanskega gibanja. Da pa oficijelno nismo več storili, je pa varok največ v tem, ker od kar obstoji S. R. Z., odnosno J. R. Z., nismo imeli nobene konvene.

Upanje v ratifikacijo republičanske ideje oficijelin potom na konveniciju ima večina naših naprednih društev. Do tega tudi mora priti. Ako se pa splošne želje našega naroda poprej vresničijo, bo pa še boljše.

Po mojem mnenju uradniki sami od sebe nismo mogli več storili, kakor smo storili. Mi nočemo nekaj narediti za kar nas članstvo ne posoblja, vendar pa vseposod kažemo dobro, vojno za dobro stvar in članstvo tudi zna o tem.

Upajoč, da bode ta velevalni sestanek moralnega pomena za vse Jugoslovane, in in oustran morja, ter da se bode ideja federativne republike realizirala, v bližini bodočnosti.

ostajum, z narodnim pozdravom Tebi udani

JOSEPH PISLER, tajnik.

Pismo in brzjavje se z veseljem pozdravi in vzame na znanje.

Cita s zapiskom dopoldanskim seje L. del ter sprejem.

Br. Kristan je mnenje, da bi bilo bolje, da poda sedaj br. Kerže referat za gospodarski program in potem tele sledi socialni, ki je nekakšna vez med obema. Ker pa br. Kerže želi, da se poda preje socialni referat, prične br. Zaverinik z referatom.

Br. Zaverinik povdinja, da so nekatere točke že zastopane v političnem programu, nekaj jih pa po pozneje v gospodarskem, ker socialni program je vez med obema programima.

Vsekakor je pa program tako urejen, da bi se moglo znajim ustreziti vsem strankam, brez ozira na prepricanje, ustreziti vsem tistim strankam, ki vedno trdijo, da so za dobrobit naroda, a kadar se pride do trenotka ko je v resnici treba nekaj storiti, se te stranke vedno umaknejo in najdejo tisoč izgovorov. Po tem uvodu nadaljuje br. Zaverinik:

"Jugoslavija je tukaj, a nam ne zadostuje, da so zanj dočlene meje, ne zadostuje, da so dočlene politične pravice njenih državljanov in da povemo kakšen mora biti njen gospodarski program, ampak dolžnost naša je, da povemo in zahtevamo socialne reforme, ki so nujno potrebne, da mlada Jugoslavija postane demokratična država z oskrbo na politiko in gospodarstvo, da se lahko način proizvodnje razvija iz njenih form v boljše in popolnejše, da končno prinese blagostanje vsemu jugoslovenskemu ljudstvu in se ne omesti le na pest izvolencev, ki so znali toke tega blagostanja obrniti v svojo korist in na škodo jugoslovenskega ljudstva.

"Udajati se ne smemo fatalizmu, če, če bo vse izravnal, kajti tako govorjajo ljudje, ki malo misijo, ki manj delajo, katerim je vseeno, če se kolo časa suče naprej ali nazaj. Take besede prihajajo iz ust konzervativcev, ki pomenijo, tako je živel in delal moj oče in tako bom živel in delal tudi ja.

Napredni elementi si pri tvorbi nove države ne smejo in ne morejo oziroma na besede in nauke konzervativcev, ampak morajo državo uredit tako, da bo nova država res moderna država in ne samo kopija poginole svetovno-ograke države, njenje socialne politike, ki je bila tako začlena, da so se ljudstva pred vojno kar trumpona izseljevala iz nje. Med konzervativci in naprednimi elementi ne more postati kompromis, kajti vsak tak kompromis ne more voditi do drugega, kot da se perese socialne reforme polože na politico in čakajo na vstajenje do sodnega dne.

Napredni elementi v novi državi se morajo pri ustvarjanju te nove države združiti in s kooperativnim delom izvesti socialne reforme, ki so v interesu naših Jugoslavijev v njenoj ljudstvu neizogibno potrebne.

Vasko odrešenje — pogled na socialne reforme na zahtevo konzervativcev je zločin storjen na mladi Jugoslaviji, in varanje Jugoslovenskega ljudstva, kateremu so konzervativni in napredni elementi v boljšem času in pred jugoslovensko revolucijo obljubili, da bo v Jugoslaviji vlada od ljudstva, po ljudstvu in za ljudstvo.

(Dalej.)

Jeklarska stavka.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
najini so imeli celo unijске laste. Kdor se jim tukajšnji stavkarji pojasnili, da stavka še traja, so se vrnil. Ubogi delavci, geljufani so bili od brezvestnih in lopovskih agentov.

Tukajšnje tovarne ne obratujejo. Včasi prihaja iz njih nekakšen ropot, ki je menda podoben nekdanemu peklenskemu truščenu in vršču, da se ga celo kompanijski priganjači haveličajo in ga ustavijo. S tem ropotom hočejo preslepit javnost, da tovarne obratujejo. Tudi dim, ki prihaja iz dimnikov in ima namen prevrati javnost, ima vse mavrične barve, ki se lepo vrste druga za drugo. In ta dim je menda edini produkt, ki ga izdelujejo v tovarnah.

Kompanije se poslužujejo vsački laži, da zavabi stavkarje na delo. Tako so na pr. kompanijski podrepniki lagali v ponudeljek, da tovarne obratujejo s polno paro, a pri tem so pozabili, da so prejšnji pondeljek razmašili ravno to laž, kjer je temu pa tovarne ne morejo producirati blaga. Na pametne delavce ne napravijo take laži najmanjšega vrsta, ampak ostanejo lepo doma in čakajo, kjer bo jeklarske podjetnike zapustila trmoglavost in bodo priznali delavške zahteve. — (Po ročevalem).

"Mother" Jones v Garyju.

Gary, Ind. — Mati Jones je govorila na shodu tukajšnjih stavkarjev. Shod se je imel vrstni pod milim nebom v East Side Parku, a ker vojaške oblasti niso dale dovoljenja za obdržavanje shoda na prostem, se je shod vrnil v dvoran, ki je bila nabitna do zadnjega kotička. "Mother" Jones je starca že devetdeset let, toda od svojega govorilnika daru se ni prav nič izgubila. Jeklarske podjetnike je nagnala z besedami "krovoseši," "pijavke" in "roparji." Njen glas je grmel po dvorani, kakor da prihaja sodni dan za jeklarske podjetnike.

"Vi ste sužnji," je rekel mati Jones s povdarkom. "V človeški zgodovini so bili delavci vedno sužnji, in položaj se zanje obrača na slabše mesto na bolje. Boj delavstva proti kapitalistom v današnjih dneh je zadnji boj. Če zdaj delavstvo izgubi, bo potisneno nazaj za stoletja."

"Ne smete odnehati. Bojevati se morate. Ženske morajo pomagati."

Njene besede so padale kot bič po jeklarskih podjetnikih, obenem so pa navdajale stavkarje z novim upom na zmago delavstva.

Shod se je zavrnih v najlepšem miru. Shoda se je udeležilo do dvatisoč stavkarjev, veliko jih je moralo oditi, ker ni bilo zanje prostora v dvorani.

Podpora za stavkarje.

South Chicago, Ill. — Stavkovni odbor ustanovi komisariat (poverjeništvo) pod nadzorstvom organizatorja Theodore Vinda, ki bo imel nalog kupovati živila iz prispevkov, ki bodo prihajali od strokovno organiziranih delavcev iz vseh krajev Združenih držav. Podpora se bodo delila na dva načina stavkarjev. V tem skladajučem bodo kupovali stavkarje živilske potrebščine po najnižji ceni, siromščni stavkarji jih bo do pa prejeli zlasti.

Prav ni se ni treba batiti stavkarjem. Nobeden njih otrok ne bo stradal, kajti nad stiri milijone stavkarjev, ki so načrtni, ampak dolžni so imeti dobro dobro. Naročilo si še danes dešet zavojev, posebna cena \$5.24 ali pa en zavoj za 75c vstopni vojni davek. Prodaja se pri Marvel Medicines Co. 163, Marvel Bldg., P. O. Box 963, Pittsburgh, Pa.

Potrebujemo takoj

premorjarje za NOV rudnik v LAUREL RUN COAL COMPANY, v Clearfield, Pa. To je nov rudnik katerega smo raziskovali na novo odprli, jo tri črtje visok in sedaj dela vask dan. Tu je zelo ugodna prilika za premorjarje, ki so načrteni delati pri nizkem premoču, še posebno ko je še nov rudnik se lahko dobre prostosti.

Rabijo se odprte strelilke: ugodno stanovanje.

Oni ki želijo dobiti delo pri tej družbi naj gredo naravnost tja v Clearfield, Pa., ali naj pišejo na pojasnilo na:

MR. A. VARADY,
407 HOUSE BLDG.,
PITTSBURGH, PA.

(Tukaj ni stavke).

je podpirala jeklarske stavkarje materialno in moralno, napravila izrečeno veselje. Stavkarji so zato prepricani, da so njimi storili vse strokovno organizirano ameriško delavstvo.

Sovjetski kongres se snide v decembru.

London — Poročilo iz Moskve pravi, da vseruski sovjetski kongres se otvoril 1. decembra v Moskvi.

ELITE POTOVATI DOMOV?

Če že imate parobrodni listek ali ne, plačite ali pa pridite v avto lastno korist k bančni tvrdki

EMIL KISS, 133 Second Ave., New York, N. Y.

Delavce poirebujemo.

Visoka plača, stalno delo, izglašate se pri: Superintendentu, Pittsburgh Forge Iron Co., North Side, Pittsburgh, Pa.

ROJAKI POZOR!

Na razpolago imam vsakovrstni les, kar se tiče za gradnjo hiš, kot 2x4, 2x6, 2x8, močan les 10x10, močan fencing 1x6, 1x8, 1x10, 1x12, stranic, okna, vrata, šipe, opoko, drva, 20 čevljov dolgi les zravnati.

Na razpolago imam vsakovrstni les, kar se tiče za gradnjo hiš, kot 2x4, 2x6, 2x8, močan fencing 1x6, 1x8, 1x10, 1x12, stranic, okna, vrata, šipe, opoko, drva, 20 čev

